

kunne nægtes, at der er givet flere meget omfattende Lovgivninger, som Befolkningen skal tilegne sig og arbejde sig ind i; jeg sigter her ved til Lovene om de communale Forhold. Jeg anseer det for at være det Rigtigste, at Befolkningen faaer Tid til at leve sig ind i og gjøre sig fortrolig med disse, inden der sættes den større Opgaver for. Jeg har ingen rigtig fuld Overbeviisning om, at der nu i Befolkningen og navnlig i Befolkningen overalt — thi Lovgivningen maatte jo være almindelig over hele Landet — er de Elementer til at afgive Rævnninger, som man maatte ønske. Dette er imidlertid, det indrømmer jeg, en Betragtning, som ikke kan have overveiende Betydning, thi det er en Selvfølge, at have vi først Institutionen, saa udvikler sig ogsaa den fornødne Kraft hos Befolkningen, og den Betragtning, at man ikke har Personer til at føre Reformen igennem, og at Folket ikke er modent til den, kan ikke for bestandig styde Reformen ud. Jeg erkjender, at naar man først har Institutionen, voxer ogsaa Befolkningens Kraft til at bære den, men man bør dog efter min Formening ikke lade ganske ud af Syne, at det er rigtigt først at lade Befolkningen, om jeg maa bruge det Udtryk, forberede eller leve sig ind i de den i saa høi Grad berørende Lovgivninger, hvis Gjennemførelse i Livet nødvendig maa stille store Krav til dens Kræfter. Selv om altsaa en Sammenfletning af Reformen i den criminelle Retspleie med Reformen i den civile Proces skulde give Anledning til, at det traf noget længere ud, inden Reformen kunde sættes i Live, tror jeg ikke, at Skaden derved vilde være saa meget stor; man vilde efter min Mening deri have en større Garanti for, at Institutionen da ogsaa vilde finde de rette Kræfter i Folket. Jeg skal altsaa nu slutte med at sige, at dersom det er Meningen med dette Lovforslag ligesom at ville forcere Regjeringen til at fremme denne Sag, hvis Udførelse ligefrem er paabudt i Grundloven, saa trænger Regjeringen ikke til en saadan Spore. Jeg skal tiltræde de Uttringer, der ere saadane, og som gaae i den Retning, at den ærede Forslagsstiller maatte føle sig tilfredsstillet ved, at hans Fremlæggelse af disse Forslag bliver til en Forespørgsel. —

Den ærede Forslagsstiller omtalte tillige en Omordning af Sportelvæsenet. Det er en Selvfølge, at jeg ikke her idag vil give ham noget Svar derpaa; jeg vil blot indskrænke mig til at sige, at en Omordning af Sportelvæsenet i det Væsentlige jo er en finantseel Foranstaltning. Den har en meget stor finantseel Betydning, og det er altsaa en Sag, hvorover jeg som Justitsminister i alt Fald ikke er eneraadende.

Casse: Efter den Stilling, jeg tidligere har indtaget til det foreliggende Lovforslag eller dog til et, der i alt Væsentligt var stemmende med det, er det overflødig for mig at udtale, at Gjennemførelsen af Grundlovens Bestemmelser om Offentlighed og Mundtlighed i Retspleien og om Rævnningers Indførelse ligger mig særdeles stærkt paa Hjerte. De foregaaende Talere — idetmindste gjælder det to af dem — have ikke berørt Enkeltheder i Loven, og jeg troer ogsaa, at efter den Bending, Forhandlingerne nu have taget, vil der ikke være Spørgsmaal om — selv om man ellers kunde føle sig fristet dertil — at gjøre nogen Modindbending mod Enkelthederne. Det forekommer mig, at det Spørgsmaal, der for Diebliffet ligger for, er dette: Er det hensigtsmæssigt at bidrage til, at denne Lov bliver fremmet? Jeg skal ikke tilbageholde den Bemærkning, at jeg er bleven noget overrasket ved den høitærede Justitsministers Uttringer, skjøndt ikke derved, at han ikke har viist sig tilbøielig til at ville inklade sig paa at gjennemføre Loven, thi jeg respecterer hos ham, at han holder fast ved den Overbeviisning, som maa antages at gjennemtrænge ham, nemlig, at det i det Hele taget ikke — idetmindste for en lang Tid — vil være ønskeligt at faae Loven gennemført. Men jeg tilstaaer, at jeg blev ledet hen paa en anden Tanke, da den høitagede Justitsminister ved det Tilbageblik, han anstillede i Modsetning til det, som den ærede Indbringer af Lovforslaget har fremsat, hittede, at man ikke vilde undre sig over, at han ikke havde fremlagt et saadant Lovforslag i denne Samling. Idet den høitagede Justitsminister, som jeg troer, netop lagde Vægt paa dette „i denne Samling“, har jeg formodet, at der var kommet i alt Fald